

Překlad opisu listin z roku 1834:

Str. 1 a 2

Opis

Protokol

Dáno v Lubníku dne 9. září 1834

Sepsáno (přijato) při příležitosti nasazení věžní makovice.

V roce 1829 za Jeho Jasnosti panujícího knížete pána pana Johanna von und zu Lichtenstein a za úřadování správce zábřežského panství Antona Sparttla (*v původním textu se správce jmenuje Spettl*) přikročila obec Lubník ke stavbě nového kostela včetně zvonice – potom co starý dřevěný kostel už nemohl být používán k bohoslužbám a co obdržela vysoké povolení (povolení vrchnosti).

Stavba kostela začala roku 1832 za úřadování správce Josefa Schupplera, pokračovala v následujícím roce a v roce 1834 byla dostavěna věž, (pak) byla měděná makovice tohoto dne nasazena.

V roce 1834, když byla měděná makovice nasazena na nově postavenou kostelní věž, byli na panství zábřežském následující úředníci knížete Johanna z Lichtensteinu, v Tatenicích následující duchovenstvo a v obci Lubník následující místní rychtář tohoto dne (v současnosti) ve službě:

Joseph Růzitzka, správce (Amtmann)
Johann Lurhert, důchodní (Rentmeister)
Ignaz Quczala, lesní pojezdny
Ferdinand Blumowis(tz?), purkrabí
Joseph Padewit, výběrčí daní (Steuereinehmer)
Alois Darschek, knihovní (Grundbuchsführer)
Anton Kopenz, farář v Tatenicích
Franz Haschka, kooperátor tamtéž
Franz Bartl, kněz na odpočinku
Johann Hornischer, dědičný rychtář v Lubníku
Johann Meixner, starší přísežný
Thadeus Schwab, přísežný
Johann Köhler, přísežný
Johann Meixner, přísežný
Franz Zorn, přísežný
Wenzel Schwab, přísežný
Josef Nefe, správce školy

Populace v obci Lubník r. 1834 dosahovala 520 duší, všechny katolického náboženství, farnost 3900 duší.

Uzavřeno a zhotoveno v Lubníku výše uvedenými
Josef Padewit, výběrčí daní a úřední pověřenec v.r.
Anton Kopenz, farář v Tatenicích v.r.
Johann Hornischer, dědičný rychtář v.r.
Joseph Schuster, lesní v Schönwaldu v.r.
Anton Janda, hajný Tatenice v.r.
Johann Meixner, starší přísežný v.r.
Johann Meixner, přísežný v.r.

Thadeus Schwab, přísežný v.r.
Josef Nefe, správce školy a obecní písař v.r.
Johann Marburg, měšťan v Lanškrouně v.r.
Mathaus Klein toho času kostelník v.r.

Johann Meixner přivezl makovici z Uničova.

Opsal Johan Schwab N^{ro} 61, obecní představený.
Lubník dne 15. srpna 1900.

Str. 3 a 4

Opis

Zvláštní události, které se přihodily během stavby kostela a věže od roku 1829 do roku 1834.

V roce 1832 řádila ve zdejší obci a okolí orientální moru podobná cholera (morbus), neboli tzv. úplavice, na niž ve zdejší obci zemřeli jedna žena a jeden muž.

V celé tatenické farnosti ale onemocnělo touto chorobou 50 osob, a 26 jednotlivců zemřelo.

Ze 30tého na 31tého prosince 1834 byla silná bouřka provázená vytrvalým blýskáním a silným vichrem, takže v lesích na panství Lanškroun a Zábřeh bylo vyvráceno na 40.000 sáhů polenového dříví (*zpracováno na polena, na palivové dříví*).

Rok 1834 byl podivuhodným v tom smyslu, že od **a dato** května do **a dato** července vůbec nepršelo; a byl to velmi suchý rok, a ceny obilí v září tohoto roku činily:

./.

1 měřice pšenice 3 zl. konv. měny
1 měřice žita 2 zl. 12 kr.
1 měřice ječmene 1 zl. 36 kr.
1 měřice ovsa 1 zl. 12 kr.

V tomto roce se často vyskytovala prašivina u hovězího dobytka.

Tehdy za slavného panování **císaře Františka Prvního** stálo (*platilo se?*) ve zlatě ..... ve stříbře, pak v bankovkách, poslední .....

8. července 1834 spadl z věže do vany (*do necek*) v závětrí kostelní pachtýř Karel Langer z Lanškrouna a nic se mu nestalo.

9. září 1834 si přísežný Franz Zorn utrlh palec na ruce s oběma loketními šlachami při (stavění) srubu.

Zdejší obec měla v době stavby nového kostela 91 čísel, z nichž všichni až na jistého Franze Berntha z Třebůvky (Klein Triebendorf) tři dny pomáhali, jakož i sedláci z Třebůvky a Třebové přivezli ke zdejšímu kostelu několik fůr kamenných kvádrů (*lomového kamene?*) z Petrušova (Petersdorf).

Malé lístky:

Větší (písmo i pravopis hrozný, překlad místy odhadnut):

Když byla v roce 1870 podruhé nasazována tyč (*kříže na věži*), dávám toto k připamatování: Johann a Viktoria Polzl z čp. 57, koželuh, 1811: oba v jednom dni narození, obstarali v roce 1870 postní obraz v ceně 80 zl. víd. měny, pomáhali při stavbě kostela jakož i pomáhali na duchovním obstarávání (*pomáhali s něčím faráři?*), že můj syn Johann, který byl v Americe, ale tohoto roku se vrátil domů jak to jen bude dál když se to trápení opakuje a kdy bude překonáno (*odstraněno*) ví jen milý Pán Bůh sám. Napsáno 20. května v Lubníku, Johann Polzl koželuh

Mensí:

Franz Janisch z čp. 4 byl tesařským polírem a jeho syn Franz pomocníkem. V roce 1870 13. června.

Překlad listin z roku 1900

Str. 1

4. července 1900 udeřil na Lubník nečas provázený blesky a hromy. Blesk sjel do kříže na věži, udeřil do hodinového stroje (*řízení hodin*), sjel po střeše do krovu, kde rozdrtil jeden silný trám, dál sjel po lustru, který částečně poškodil, do kostela do první lavice. Způsobil škodu odhadnutou na 420 K.

V důsledku toho byl kříž 13. srpna sňat a při té příležitosti byla otevřena makovice. V ní se nalézaly přiložené staré listiny, většinou nečitelné, a 9 kusů mincí, slepených (*zkorodovaných*) do jednoho kusu. Dva staré rukopisy byly obnoveny přiloženými opisy. Po provedené opravě byl na věž současně připevněn bleskosvod. Nejmladší nalezená písemnost v makovici pochází z roku 1870. Od té doby se odehrály v Lubníku tyto pozoruhodnosti:

V roce 1870 byly kostel a škola pokryty břidlicí. Mimo to obyvatelé uspořádali sbírku, z jejíhož výnosu byly pořízeny věžní hodiny se dvěma ciferníky. Tyto byly postaveny v roce 1875 panem Johannem Janottou, hodinářem v Poděbradech v Čechách, za 525 zl. víd. měny a denní výlohy při zabudování 3 zl. 50 kr.

Str. 2

V roce 1874 vyhořelo hospodářské stavení čp. 14 v Lubníku.

V roce 1883 byla (*na místě?*) na pozemku patřícím dědičné rychtě postavena dnešní dvoutřídní národní škola. Stavbu převzal stavitel Franz Böhm ze Zábřehu, který 28. května začal s výkopem základů. Během 4 měsíců byla nová budova postavena a 4. listopadu za krásného počasí posvěcena. Dozor během stavby převzali pánové Vincenz Hornischer, Johann Meixner čp. 54 a Johann Hornischer čp. 86 za denní odměnu 4 koruny (*přepisováno, původně asi bylo „krejcar“*). Budova stála obec na 12.000 zl.

V roce 1884 vznikl na pobízení (výzvu) nadučitele Ig. Seiferta ochotnický divadelní spolek, který v letech 1884 – 1891 v dědičné rychtě provedl několik divadelních kusů. Představení byla hojně navštívena diváky zblízka i zdáli a čistý výnos rostl, byl využit na potřeby školy.

V letech 1887 a 1888 byla postavena okresní silnice přes (skrze) obec, na což obec podle rozhodnutí představenstva dala 800 zl.; mimoto byly všechn vykopaný základ a hlína zdarma dány k využití usedlákům.

28. května 1888 při silné bouřce vypukl asi v 7 hodin večer požár v selské usedlosti čp. 62, patřící Karlu Janischovi;

Str. 3

na popel shořely selské dvory čp. 62, 61, 60, 59 a 49. Žhářkou byla z pomsty děvečka Agatha Hufová ze Šumvaldu (Schönwald), která svůj čin musela odpykat třemi roky žaláře.

V roce 1889 se přistoupilo k založení místního hasičského sboru. Nadučitel Ig. Seifert se ujal přípravných prací, vypracoval stanovy a napsal mnoho žádostí o podporu tohoto bohumilého účelu, které vynesly obnos 700 zl. Následovně byla koupena v Čechách u Olomouce u firmy Smékal dvoukolá stříkačka s předním vozíkem a potřebné hadice za cenu 740 zl.

13. září 1890 ve 4 hod odpoledne vypukl oheň v selském dvoře čp. 7, patřícím Franzu Fränzlovi, při němž hasiči poprvé zasahovali. Rychlému a účinnému zásahu hasičů se podařilo oheň lokalizovat. Další požár vypukl 4. června 1899, shořela při něm stará školní budova čp. 71.

30. července 1896 během bouřky zabil blesk školáka Friedricha Lorcha při návratu domů z Lanškrouna u průchodu(stodoly?) mezi čp. 42 a 43. V důsledku toho byl 25. května 1898 instalován na školní budově bleskosvod.

V roce 1891 vznikl Spořitelní a záloženský spolek pro Lubník, Žešov (Zohsee) a Žichlínek

Str. 4

se sídlem v Lubníku, který 4. ledna 1892 zahájil svou činnost.

9. července 1899 se v Lubníku konala (nečitelné - spolková) slavnost zábřežského okresního hasičského spolku, spojená s výročím desetiletého trvání zdejších dobrovolných hasičů. Zúčastnilo se jí nevídané množství lidí a přes 300 hasičů.

V roce 1900 byla opravena zdejší farní budova, z toho vyplývající výlohy pro obec dosáhly 1444 korun. 20. června téhož roku zde olomoucký arcibiskup Theodor Kohn konal generální vizitaci spojenou s biřmováním.

Obec Lubník má nyní 96 čísel a podle sčítání lidu v roce 1890 – 490 německých, katolických obyvatel. V obci Lubník se v současnosti (r. 1900) nacházejí následující spolky: Spolek dobrovolných hasičů, Spořitelni a záloženský spolek, Rolnický spolek se sídlem v Tatenicích, zemská skupina Svazu Němců severní Moravy, plemenářský spolek. Současné obecní zastupitelstvo sestává z představeného, dvou radních a šesti členů výboru. Místní školní rada se skládá z nadučitele a pěti členů. Učitelstvo tvoří nadučitel, podučitel a industriální učitelka. V obci jsou ještě dva kostelní hospodáři a jeden otec chudých. V současnosti je farářem dp. Jaroslav Pospěch.

Str. 5

Za slavného panování Jeho Majestátu císaře Františka Josefa I., který 18. srpna 1900 oslaví své 70. narozeniny, kráčejí všechny národy a stavy neustále vpřed. Přesto daně a přírážky stále tíží. Příčina: velké náklady, která vyžaduje vojsko. Obec platí v roce 1900 5282 K pozemkové daně (Grundsteuer). Obecní přírážky dosahují 75% přímých daní.

Rok 1900 je pro sedláky (Grundbesitzer) nepříliš dobrý, protože žito (ozimy) muselo být z větší části zaoráno, takže mnoho sedláků může čekat sotva třetinu sklizně. Přesto vypadají jařiny krásně, což nabízí částečnou náhradu. Obilí bylo sekáno z větší části srpem. Přitom dědičný rychtář Gustav Hornischer přede dvěma lety novým žacím strojem srpy zcela vyřadil. V současnosti jsou v obci užívány 4 secí stroje. K mlácení obilí má každý sedlák žentour.

Ceny jsou 15. srpna 1900 následující:

1 q pšenice 16 korun

1 q žita 15 korun

1 q ječmene 17 korun

1 q ovsa 11 korun

Za mléko, které se většinou dodává do mlékárny v Budišově (Budigsdorf), se platí 10 haléřů za litr.

Str. 6

1 kg másla 1 K 60 h až 2 koruny

1 kg hovězího 1 K 20 h

1 kg telecího 1 K 20 h

1 kg vepřového 1 K 28 h

1 vejce stojí 4 h.

Lidé pijí především pivo. V době mrazů(?) se pije také pálenka. Poslední bývá částečně nahrazována moštem, kterého se v Lubníku také vyrábí velké množství. 1 litr piva stojí 24 haléřů, 1 litr obyčejné pálenky 28 haléřů.

Lubník dne 15. srpna 1900.

Ignaz Seifert, nadučitel a pisatel této listiny v.r.

Následují ve dvou sloupcích podpisy svědků:

Johann Schwab čp. 61, představený obce

Adolf Janisch čp. 36, obecní radní v.r.

Johann Köhler čp. 41, obecní radní v.r.

Johann Meixner čp. 54, člen obecního výboru a kostelní hospodář v.r.

Johann Schwab čp. 40, člen obecního výboru a kostelní hospodář v.r.

Johann Janisch čp. 88, člen obecního výboru v.r.
Johann Thun čp. 90, člen obecního výboru v.r.
Franz Janisch čp. 5, otec chudých a člen místní školní rady v.r.
Franz Puler čp. 16 v.r., Gustav Hornischer čp. 19 v.r., oba odhadci
Wenzel Wondra čp. 3, četař hasičů v.r.
Johann Pirkel čp. 89, četař hasičů v.r.
Vinz. Meixner čp. 45, předseda místní školní rady a velitel hasičů v.r.
Vincenz Appl čp. chybí, místní školní rada a zástupce velitele hasičů v.r.
Fr. Schwab čp. 5, zapisovatel a pokladník dobrovolných hasičů v.r.
Hubert Kreibich, podučitel v.r.
Anna Seifertová, industriální učitelka

Jaroslav Pospěch, místní duchovní správce v.r.

Razítko: farní úřad Lubník

Listina z roku 1870

Čitelný (či spíše odhadnutelný) je jen úvod: Ve jménu Nejsvětější Trojice, Otce, Syna i Ducha svatého. Amen.

A pak závěr: Deo gratias.

Také je hezky čitelné razítko.

Zřejmě to psal pan farář a ani lupou na papíře nic nevidím kromě jednotlivých vzájemně nesouvisejících slov, ze kterých nedokážu udělat srozumitelný text.

Z deseti útržků či spíše zlomků papíru se mi podařilo dát dohromady 2 a 2. Nemám kriminalistickou křemíkovou lampu, ale přesto se mi na třech z nich podařilo najít části jakéhosi vyúčtování - ve sloupcích pod sebou číslice, znaky pro "zlatý" a "denár". Bohužel ty zbytky jsou z různého papíru. Ten největší je zřejmě částí obálky, v níž byly uloženy asi dva další papíry (rozděleno podle druhu použitého papíru, bohužel ani jeden není celý), není na něm ani stopy po písmu, zato flek po rezavé hlavičce hřebíku ano. Také na jednom z papírků lpěla jakási plstnatá hmota, možná zbytek po "oplatce", jakou se kdysi zalepovaly dopisy. Je mi líto, že jsem nebyla úspěšnější.

Překlad: Zdena Molinová